

KÖZSZOLGÁLATI DÖNTŐBIZOTTSÁG

Ikt. szám: JHÁT-DB/99/23/2023

A Közzolgálati Döntőbizottság

panaszosnak

a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
kormányzati igazgatási szerv ellen a 2023. május 16. napján kelt,
számú, a kormányzati szolgálati jogviszonyt próbaidő alatt azonnali hatállyal megszüntető
munkáltatói intézkedés tárgyában indult közzolgálati panaszügyében meghozta az alábbi

HATÁROZATOT:

A Közzolgálati Döntőbizottság a közzolgálati panaszt *elutasítja*.

Az eljárási költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen a közléstől számított harminc napon belül keresettel lehet fordulni a Fővárosi Törvényszékhez. A panaszos a közzolgálati jogviszonnyal kapcsolatos pert a lakóhelye szerint illetékes közigazgatási kollégiummal rendelkező törvényszék előtt is megindíthatja.

A keresetlevelet a Közzolgálati Döntőbizottsághoz lehet három példányban benyújtani. A pert az ellenérdekű féllel szemben kell megindítani.

INDOKOLÁS

A kormányzati igazgatási szerv a 2023. május 16. napján kelt, számú munkáltatói intézkedésével a panaszos kormányzati szolgálati jogviszonyát a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) 105. § (1) bekezdésének e) pontja alapján a próbaidő alatt azonnali hatállyal megszüntette.

A panaszos a fenti intézkedés tárgyában közzolgálati panaszt nyújtott be. Előadta, hogy a kormányzati igazgatási szervvel 2023. március 13. napjával létesített kormányzati szolgálati jogviszonyt a Osztályán. A kormányzati szolgálati jogviszony létesítésekor hat hónap próbaidőt kötöttek ki. A panaszos előadása szerint a jogviszonyát a kormányzati igazgatási szerv szándékosan két hónap kieső idővel hozta létre, hogy több éves szolgálati viszony után próbaidővel kezdjen. A panaszos álláspontja az, hogy jogviszonyát azért szüntették meg, mert osztályvezetőként „feltárta a Kirendeltség vezetőinek mulasztásait, hanyagságát”. Meglátása szerint jogviszonyának megszüntetése és az általa feltárt és szóvá tett hiányosságok között összefüggés van. Ennek körében utalt egy konkrét esetre, amelyben hivatkozása szerint a Balaton partján egy adott ingatlanon gyermektábor helyett camping működik, valamint kitért olyan közbeszerzésekre is, amelyek során szabálytalanságok történtek, ellenőrzés pedig nem volt. A panaszos elsődlegesen az eredeti álláshelyén történő továbbfoglalkoztatását, másodlagosan a jogellenesség megállapításáig járó illetménye és nettó 1 millió forint sérelemdíj megfizetését kérte.

A panaszos hivatkozása szerint a kormányzati igazgatási szerv a jogviszonyának megszüntetésével összefüggésben joggal való visszaélést valósított meg. Részletesen kifejtette, hogy a jogviszonyának jogellenes megszüntetésével azt kívánták elérni, hogy ne tárjon fel, illetve ne leplezzen le további anomáliákat, az ellenőrizetlen beszerzéseket ne lehessen felülvizsgálni. A panaszos hivatkozott a támadott intézkedés alaki hibájára, ennek bizonyítására két megszüntető okiratot csatolt: az _____ és az _____

számú munkáltatói intézkedést, melyek közül az előbbi nem tartalmazta a kiadmányozó hitelesített elektronikus aláírását, az utóbbi pedig álláspontja szerint szabályos elszámolás nélküli napot hozott létre.

A kormányzati igazgatási szerv a panasz elutasítását kérte. Előadta, hogy a Vármegyei Kirendeltség (a továbbiakban: Kirendeltség) vezetője 2023. május 11. napján közölte a panaszossal a jogviszonyának próbaidő alatti, azonnali hatállyal történő megszüntetéséről szóló döntést. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Személyügyi Főosztályának munkatársa még aznap kiküldte a panaszos ügyfélkapujára az _____

iktatószámú megszüntető okiratot, amely a fentebb említettek szerint nem tartalmazta a szükséges elektronikus aláírást. A Személyügyi Főosztály észlelte, hogy a megszüntető okirat érvényességi hibában szenved, ezért új okiratot készítettek új megszűnési időponttal (2023. május 16.). E napi hatállyal újrakalkulálták az iratokat, újraszámolták a szabadságokat, és az _____ iktatószámú új megszüntető okiratot 2023. május 16. napján kiküldték a panaszos részére. Ezen okirat minden érvényességi kelléknek megfelelt és tartalmazta a jogviszony megszűnési dátumának módosítására vonatkozó indokolást is.

A kormányzati igazgatási szerv előadta, hogy a csatolt iratokból konkrétan nem derül ki, hogy a panaszos mely cselekményeket vélt jogszabályba ütközőnek. A joggal való visszaélésre vonatkozó hivatkozással összefüggésben úgy nyilatkozott, hogy a panaszos jogviszonyának megszüntetése nem irányult a panaszos jogos érdekeinek csorbítására, illetve érdekérvényesítési lehetőségeinek a korlátozására, hiszen e lehetőségét a folyamatban lévő panasz eljárás is alátámasztja. Felhívásra csatolta a panaszos 2023. március 13. napján kelt kinevezési okmányát és 2023. március 14. napján kelt beosztási okiratát.

A Döntőbizottság a felek által csatolt dokumentumok és nyilatkozataik alapján állapította meg a tényállást, valamint a következőkben hivatkozott jogszabályi rendelkezések alkalmazásával hozta meg a határozatát.

A felek előadása és a kinevezési okmány szerint a panaszos 2023. március 13. napján létesített kormányzati szolgálati jogviszonyt határozatlan időre – 2023. szeptember 12. napjáig tartó próbaidő kikötésével – a _____ Osztályán.

A kormányzati igazgatási szerv 2023. május 16. napján kibocsátotta az _____ számú munkáltatói intézkedést, amelyben a panaszos kormányzati szolgálati jogviszonyát a Kit. 105. § (1) bekezdésének e) pontja alapján azonnali hatállyal a próbaidő alatt, 2023. május 16. napi hatállyal megszüntette.

A fenti intézkedést megelőzően a kormányzati igazgatási szerv egy _____ számú okiratot küldött a panaszosnak, amely a kormányzati szolgálati jogviszonyának 2023. május 11. napi hatállyal történő megszüntetéséről rendelkezett. A szerv maga is úgy

nyilatkozott, hogy ezen intézkedés alaki hibában szenvedett, mivel annak aláírása elmaradt, lényegében nem jött létre.

A kormányzati igazgatási szerv az elszámolólap csatolásával igazolta, hogy a 2023. május 16-i keltezésű megszüntető okirat alapján számoltak el a panaszossal.

A Döntőbizottság vizsgálta a panaszos alaki hibára vonatkozó hivatkozását.

A panaszos az [] számú intézkedéssel összefüggésben az alaki hiba mibenlétét abban jelölte meg, hogy a megszüntető intézkedést kétszer adták ki „a szükséges kógens feltételek nélkül”. A panaszos e hivatkozása nem megalapozott.

A Kit. 71. §-ának (11) bekezdése szerint „A kinevezési okmányt, a kinevezés módosítását, a jogviszony megszüntetésével kapcsolatos jognyilatkozatot, az összeférhetetlenség megszüntetésére irányuló felszólítást és a fizetési felszólítást a munkáltatói jogkör gyakorlója részéről elektronikusan legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell kiadmányozni.”

Ezen szakasz (4) bekezdése alapján „Az alaki kötöttség megsértésével tett jognyilatkozat - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - érvénytelen. Az érvénytelenség jogkövetkezménye nem alkalmazható, ha a jognyilatkozat a felek egyező akaratából teljességbe ment, és ez nem jár a közérdek sérelmével.”

Az [] számú okirat a Kit. 71. §-ának (11) bekezdésében előírt aláírás hiányában érvénytelen volt, amelyet maga a kormányzati igazgatási szerv is észlelt, így e jognyilatkozat nem ment teljességbe, annak alapján a szerv nem járt el, az joghatást nem váltott ki. A kormányzati igazgatási szerv jogszerűen kibocsáthatott a korábbi érvénytelen jognyilatkozatot követően egy új megszüntető okiratot. E 2023. május 16. napján kelt

[] számú okiraton szerepel a munkáltatói jogkört gyakorló főigazgató fokozott biztonságú elektronikus aláírása, az okirat tehát nem szenved alaki hibában. A kormányzati igazgatási szerv azt is igazolta, hogy a panaszossal az ezen okiratban foglaltak alapján számoltak el.

A Döntőbizottság ezt követően az [] számú munkáltatói intézkedést érdemben vizsgálta.

A Kit. 86. §-ának (7) bekezdése kimondja, hogy „A kinevezési okmányban – a (10) bekezdés, az 59. §, a 88. § (4) bekezdése, a 89. § (6) bekezdése, a 104. § (9) bekezdése és a 105. § (2) bekezdése kivételével – a kormányzati szolgálati jogviszony létesítésekor legalább három, de legfeljebb hat hónapig terjedő próbaidőt kell kikötni.”

A Kit. 86. §-ának (9) bekezdése szerint „A próbaidő alatt a kormányzati szolgálati jogviszonyt bármelyik fél indoklás nélkül, azonnali hatállyal megszüntetheti.”

A Kit. 105. §-ának (1) bekezdésének e) pontja szerint „A kormányzati szolgálati jogviszony megszüntethető: azonnali hatállyal a próbaidő alatt.”

A próbaidő célja egy olyan időtartam létrehozása, amely alatt a felek kölcsönösen tapasztalatot szerezhetnek arról a gyakorlatban, hogy képesek-e együttműködni. Egyfelől a kormányzati igazgatási szerv meggyőződhet arról, hogy a kormánytisztviselő munkavégzése megfelelő szintű-e, másfelől pedig a kormánytisztviselő is megtapasztalhatja, hogy a végzett munka

elképzeléseinek megfelel-e, kívánja-e azt a továbbiakban végezni. Akár a kormánytisztviselőnél, akár a kormányzati igazgatási szervnél felmerülő ok alapján bármelyik félnek joga van a helyzetét a próbaidő alatt mérlegelni és döntenie a tekintetben, hogy a jogviszonyt fenn kívánja-e tartani, vagy azt megszünteti. A megszüntetés melletti döntés esetén sem a kormányzati igazgatási szervet, sem a kormánytisztviselőt nem köti indokolási kötelezettség.

A próbaidő jogintézményével a jogszabály lehetőséget teremt a kormányzati szolgálati jogviszony alanyai számára, hogy a jogviszony kezdeti szakaszában azt minden kötöttség nélkül, azonnali hatállyal megszüntessék. A próbaidő lényegében lazább viszonyt, függő jogi helyzetet hoz létre a jogviszony alanyai között, kevesebb biztonságot nyújt mind a kormányzati igazgatási szerv, mind pedig a kormánytisztviselő részére, azon célt szolgálva, hogy a felek meggyőződhesse az arról, hogy a jogviszony az elképzeléseiknek megfelelő-e.

A Kt. fent hivatkozott 86. §-ának (7) bekezdése alapján a közszolgálatban a próbaidő kikötése bizonyos szűk kivételektől eltekintve kötelező. Amikor a panaszos a kinevezési okmányát aláírta, tisztában volt azzal, hogy a kormányzati igazgatási szerv a jogszabály kötelező rendelkezését követve próbaidőt kötött ki, annak időtartamát a Kt.-tel összhangban hat hónapban állapította meg 2023. március 13. napjától 2023. szeptember 12. napjáig.

A kormányzati igazgatási szerv a törvény adta lehetőségével élt, amikor a panaszos kormányzati szolgálati jogviszonyát a kikötött próbaidő alatt 2023. május 16. napjával megszüntette, és a törvényi előírásoknak megfelelően járt el, amikor az intézkedést nem indokolta.

A kormányzati igazgatási szerv a panaszos jogviszonyának megszüntetése során a vonatkozó jogszabályi rendelkezések betartásával, jogszerűen járt el.

A panaszos az intézkedés jogellenességére való hivatkozása mellett a joggal való visszaélés jogszabályi tilalmának megsértését is állította.

A Döntőbizottság ennek vizsgálata során figyelemmel volt a kialakult bírói gyakorlatra, így a BH. 1995.608. számú elvi döntés tartalmára, amely szerint „*A próbaidő alatt a munkaviszony minden kötöttség nélkül azonnali hatállyal, indokolás nélkül megszüntethető. A munkaviszonynak ebben a formában történő megszüntetésére is vonatkozik az a követelmény, hogy a jogokat és a kötelezettségeket a rendeltetésüknek megfelelően kell gyakorolni, illetőleg teljesíteni [1992. évi XXII. törvény 81.§ (3) bek., 4.§ (1) bek.].*”

A Kt. 64. §-ának (2) bekezdése szerint „*Tilos a joggal való visszaélés. E törvény alkalmazásában joggal való visszaélés különösen, ha az mások jogos érdekeinek csorbitására, érdekérvényesítési lehetőségeinek korlátozására, zaklatásra, véleménynyilvánításának elfojtására irányul vagy ehhez vezet.*”

A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel vizsgálta a panaszos által a joggal való visszaélés körében előadottakat.

Az eljárás során a JHÁT-DB/99/7/2023. számú, 2023. június 14. napján kelt irattal a panaszos tájékoztatást kapott arról, hogy a joggal való visszaélés körében a bizonyítási kötelezettség az arra hivatkozó felet terheli. A Döntőbizottság Titkársága felhívta a panaszost, hogy

nyilatkozzon a tekintetben, hogy a kormányzati igazgatási szerv mely magatartással valósította meg a Kit. 64. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat, és csatolja ennek bizonyítékait.

A panaszos által hivatkozott, a jogviszonya megszüntetéséhez vezető személyes okok az általa előadottak és a csatolt iratok alapján nem voltak igazolhatóak, azok a joggal való visszaélést nem támasztották alá. A joggal való visszaélés során valamely formálisan jogszerű döntés arra irányul, hogy mások jogos érdekeit csorbítsa, érdekérvényesítési lehetőségét korlátozza, továbbá zaklatásra vagy véleménynyilvánítás elfojtására irányul, illetőleg ezekhez vezet. Önmagában az a körülmény, hogy a jogviszony megszüntetése a kormánytisztviselő szemszögéből sérelmes, nem alapozza meg a joggal való visszaélést.

A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a kormányzati igazgatási szerv jogszerűen járt el a panaszos kormányzati szolgálati jogviszonyának a próbaidő alatt azonnali hatállyal történt megszüntetésekor.

A Döntőbizottság a panaszos közszolgálati panaszát a Közszolgálati Döntőbizottságról szóló 69/2019. (IV.4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 21. § (2) bekezdésének b) pontja alapján elutasította.

A felek a költségeiket az R. 14. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján maguk viselik.

A határozat elleni jogorvoslat lehetőségét a Kit. 168. §-ának (4) bekezdése és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban Kp.) 130.§-ának (2)-(3) bekezdése biztosítja, a bíróság hatásköre a Kp. 7. § (1) bekezdésének a) pontján, illetékessége a Kp. 13. §-ának (8) bekezdésén alapul. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 21. §-ának (6) bekezdése értelmében a keresetet a közigazgatási kollégiummal rendelkező törvényszéknek kell címezni.

Budapest, 2023. augusztus 3.

dr. Bajzáth Edina s.k.
a tanács elnöke

dr. Bodonovich Jenő s.k.
előadó tag

Kemenesné dr. Halász Mária s.k.
a tanács tagja

